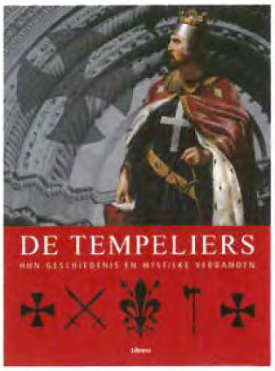
MARILYN HOPKINS, *DE TEMPELIERS. HUN GESCHIEDENIS EN MYSTIEKE VERBANDEN.*
(LIBRERO: KERKDRIEL 2008), 144 BLZ.,€ 7, 95.

De Orde van de Tempeliers heeft slechts tweehonderd jaar bestaan, toch zijn veel mensen gefascineerd geraakt door de mysteriën rond deze kruisridders. Over het stichtingsjaar en het doel van de middeleeuwse orde verschillen de meningen. Algemeen wordt aangenomen dat de officiële oprichting in 1118 was, maar dat in de jaren ervoor geheime bijeenkomsten en verborgen activiteiten van de betrokkenen verspreid over Europa plaatsvonden. Sommige bronnen menen dat de stichters van de orde nauw verbonden waren met het cisterciënzerklooster Sceborga in Noord-Italië, dat onder leiding van Bernardus van Clairvaux stond. Uit andere bronnen blijkt dat de leiders van de tempeliers allemaal - aangetrouwde - familieleden waren van de Franse graaf Hugo I van Champagne. Marilyn Hopkins, mediëviste en tempelierexpert, onderzocht de geschiedenis en de mystieke verbanden van de orde. In haar inleiding merkt ze op dat enkele van haar theorieën afwijken van de gangbare interpretaties van de feiten. Desondanks blijft ze overtuigd van haar gelijk. De orde had zich tot doel gesteld de voornaamste pelgrimsroutes tussen de oude Palestijnse stad Jaffa en Jeruzalem te bewaken. Maar de eerste negen jaren na de oprichting werden vooral besteed aan opgravingen in het kampement dat was gebouwd op restanten van de tempel van Salomo. Waar waren de tempeliers naar op zoek? Hebben ze wat gevonden en, zo ja, wat? Na de opgravingen keerden ze terug naar Europa. De orde groeide snel, ontving forse donaties in de vorm van land en bezit en werd machtig en invloedrijk. Volgens de pauselijke bul van Innocentius II uit 1138 was de Orde van de Tempeliers alleen verantwoording schuldig aan de paus zelf. Na de val van Akko (1291) raakten de tempeliers hun machtspositie kwijt. Filips de Schone, koning van Frankrijk, bespoedigde hun ondergang door in 1307 vrijwel de hele broederschap te laten arresteren op beschuldiging van ketterij. Veel tempeliers werden door de inquisitie gemarteld en ter dood gebracht. Filips was op de hoogte van de tempelschat en wilde de rijkdommen gebruiken om zijn schulden af te lossen, maar hij heeft niets gevonden. Hoe zat het precies met de tempelierssschat? Werd die werkelijk bewaard in de Temple (hoofdkwartier in Parijs) en waarom is het kapitaal nooit gevonden? Daarover wordt in feite door Hopkins weinig gezegd, evenmin als over andere - op de achterflap aangekondigde - aansprekende aspecten rond de orde, zoals de relatie tussen de tempeliers en de vrijmetselarij. Hopkins is er niet in geslaagd alle raadselen rond de Orde van de Tempeliers op te lossen. Dat neemt niet weg dat het boek een aardig overzicht van de historie van de tempelridders biedt. Bovendien is het royaal en kleurrijk geïllustreerd. En dat voor een weggeefprijs!

Anny Hartgerink

WIM BLOCKMANS, *KAREL V. KEIZER VAN EEN WERELDRIJK. 1500-1558.*
(OMNIBOEK: KAMPEN 2008), 286 BLZ., PRIJS € 18,90.

Bij zijn afscheid uit de Nederlanden in Brussel, op 25 oktober 1555, vertelde Karel V zijn publiek: 'Ik ben negenmaal in Duitsland geweest, zesmaal in Spanje, zevenmaal in Italië, ik kwam tienmaal hier naar de Nederlanden. In oorlog en vrede kwam ik viermaal in Frankrijk; ik was tweemaal in Engeland, en tweemaal in Afrika. Dat betekent 40 grote tochten. De kleine reizen die ik ondernam, reken ik niet. Ik heb achtmaal de Middellandse Zee overgestoken en driemaal de Oceaan. En als ik nu naar Spanje ga om daar een graf te zoeken, zal het voor de vierde maal zijn.' Zo op het eerste gezicht lijkt dit opschepperij. Alsof Karel V zijn tijdgenoten, die ongetwijfeld een stuk minder van de wereld hadden gezien dan hij, wilde imponeren met zijn vele reizen. Maar wat Karel hiermee eigenlijk wilde zeggen, past hij de traditie van de middeleeuwse vorst, zoals we die ook kennen van Karel de Grote. Zijn keizerschap kende geen vaste plaats. De enige manier waarop het grote rijk, dat hem bij toeval was toebedeeld, bestuurd kon worden, was door voortdurend rond te reizen. Hij deed het dan ook niet voor zijn plezier, maar